četvrtak, 24. studenog 2022.

P9_TA(2022)0418

Kontinuirana represija demokratske oporbe i civilnog društva u Bjelarusu

Rezolucija Europskog parlamenta od 24. studenoga 2022. o kontinuiranoj represiji nad demokratskom oporbom i civilnim društvom u Bjelarusu (2022/2956(RSP))

(2023/C 167/07)

Europski parlament,

— uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Bjelarusu,

— uzimajući u obzir Opću deklaraciju o ljudskim pravima i sve konvencije o ljudskim pravima čiji je potpisnik i Bjelarus,

— uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 12. listopada 2020.,

— uzimajući u obzir zaključke Europskog vijeća od 21. i 22. listopada 2021.,

— uzimajući u obzir izvješća koja su sastavile međunarodne i neovisne bjelaruske organizacije za ljudska prava,

— uzimajući u obzir izvješća od 4. svibnja 2021. i 20. srpnja 2022. koje je posebna izvjestiteljica UN-a za stanje ljudskih prava u Bjelarusu Anaïs Marin uputila Vijeću UN-a za ljudska prava te poziv stručnjaka UN-a na hitno puštanje na slobodu dobitnika Nobelove nagrade i drugih boraca za prava u Bjelarusu od 10. listopada 2022.,

— uzimajući u obzir izvješće Visokog povjerenika Ujedinjenih naroda za ljudska prava od 4. ožujka 2022. o stanju ljudskih prava u Bjelarusu prije i nakon predsjedničkih izbora 2020.,

— uzimajući u obzir izjavu ministara vanjskih poslova skupine G7 o Bjelarusu od 4. studenog 2022.,

— uzimajući u obzir izjavu predstavnika za slobodu medija Organizacije za europsku sigurnost i suradnju (OESS) od 13. srpnja 2022. o stalnom zatvaranju novinara i medijskih djelatnika u Bjelarusu,

— uzimajući u obzir izjavu Europske službe za vanjsko djelovanje (ESVD) od 7. listopada 2022. o sudskoj presudi protiv predstavnika neovisnih medija,

— uzimajući u obzir članak 144. stavak 5. i članak 132. stavak 4. Poslovnika,

A. budući da provođenjem sustavne represije protiv civilnog društva i boraca za ljudska prava bjeloruski režim želi ušutkati sve preostale neovisne glasove u Bjelarusu; budući da se procjenjuje da je više od 10 000 bjeloruskih državljana u nekom trenutku bilo pritvoreno zbog prosvjedovanja protiv režima; budući da su borci za ljudska prava, oporbeni političari, predstavnici civilnog društva, umjetnici, neovisni novinari, sindikalni vođe i članovi te drugi aktivisti sustavno izloženi nasilnoj represiji i prisiljeni na bježanje;

B. budući da je od kolovoza 2020. došlo do eskalacije kršenja ljudskih prava u Bjelarusu, pri čemu je do studenog 2022. pritvoreno više od 1 400 političkih zatvorenika, uključujući dobitnika Nobelove nagrade za mir Aljesa Bjaljackog; budući da popis zatvorenika uključuje maloljetnike, osobe s invaliditetom, umirovljenike i teško bolesne osobe; budući da su se suđenja političkim zatvorenicima nastavila, a broj zatvorskih kazni dosegao je dosad nezabilježene razmjere;

C. budući da raste broj represija koje se provode nad bjelaruskim prodemokratskim oporbenim pokretom koji uživa široku potporu; budući da je prošlog mjeseca Regionalni sud u Hrodni izrekao 25-godišnju kaznu političkom aktivistu Mikalaiju Autukhoviču na temelju potpuno izmišljenih optužbi koje su uključivale veleizdaju; budući da je riječ o najdužoj zatvorskoj kazni izrečenoj protivniku Lukašenkova režima; budući da Autukhovič, koji je ovo ljeto štrajkao glađu, od početka svoje zatvorske kazne trpi premlaćivanja i mučenja;

D. budući da je jedanaest drugih optuženika u predmetu, koji se zajedno s Autukhovičem nazivaju „Autukhovičevom dvanaestoricom”, osuđeno na ukupno 169,5 godina zatvora, konkretno Paval Sava, Halina Džerbiš, Volha Majorava, Viktar Snehur, Uladzimer Hundar, Sjargej Razanovič, Paval Razanovič, Ljobov Razanovič, Irina Melkher, Anton Melkher i Irina Haračkina; budući da su neki od pritvorenika u više navrata boravili u samici nakon što su njihove obitelji prijavile da su zatvorski čuvari prema njima postupali nasilno, pa čak ih i mučili;

E. budući da su bjelaruski sudovi donijeli više stotina nepoštenih i proizvoljnih presuda u politički motiviranim suđenjima zbog okupljanja prosvjednika koji su plesali kolo, koja se često održavaju iza zatvorenih vrata, bez zakonitog pravnog postupka i bez pristupa diplomata EU-a suđenjima;

F. budući da je istražni odbor Bjelarusa pokrenuo poseban postupak u odsutnosti protiv vođa demokratske bjeloruske oporbe i članova Koordinacijskog vijeća, među ostalim protiv Svjatlane Cihanouske, Pavela Latuške, Voljge Kavaljkove, Marije Maroz, Sjargeja Diljeuskog, Dmitrija Navoša, Valerije Zanemonskaje, Daniila Bogdanoviča, Janine Sazanovič, Voljge Vjsotskaje, Aleksandra Gerasimova, Aliaksandra Opeikina i Dmitrija Solovjeva;

G. budući da čelnici i predstavnici demokratskih oporbenih stranaka, među kojima su Pavel Sjevjarinjec, Mikalai Kazlou, Antanina Kavaleva, Aksana Aljakseva, Tatsiana i Dimitrij Kaneuski, Ihar Salavei, Pavel Spirin, Vladimir Niapomniashchykh, Aliaksandr Agraitsovič, Pavel Belavus, Andrej Kudzik, Mikolai Siarhienka, Ramuald Ulan, Aliaksandr Nahela, Andrej Kabanau, Artur Smaliakou, Andrei Asmalouski, Dziana Charnushyna, Mikola Statkevich, Siarhei Tsikhanouski, Viktar Babaryka, Marija Kalesnikava, Maksim Znak, Ihar Lozik, Sergej Sparish i dalje su zatvoreni u neljudskim uvjetima;

H. budući da bjelaruski režim ne provodi istrage o tisućama izvješća o policijskoj brutalnosti; budući da umjesto toga promiče i nagrađuje one koji su odgovorni za ta djela; budući da se raširenim nekažnjavanjem kršenja ljudskih prava produbljuje očajan položaj bjeloruskog naroda; budući da nepostojanje vladavine prava onemogućuje ostvarivanje njihova prava na pošteno suđenje;

I. budući da je Bjelarus jedina zemlja u Europi u kojoj se primjenjuje smrtna kazna, s nedavnim najavama o izvršenju pogubljenja političkih protivnika režima; budući da je u siječnju 2022. izmijenjen Kazneni zakon Bjelarusa, koji je Lukašenka potpisao u svibnju 2022., kako bi se smrtna kazna proširila na „pokušaj terorističkih djela”, s konačnim ciljem napada na političke disidente i uvođenja suđenja u odsutnosti na temelju „ekstremizma” ili „terorizma”;

J. budući da Lukašenkov režim još uvijek koristi mučenje, a politički zatvorenici i dalje prijavljuju pogoršanje zdravstvenih uvjeta, ponižavanje te nehumano i okrutno postupanje; budući da je Lukašenko proširio svoju kampanju protiv aktivista za ljudska prava i novinara te osudio na zatvorsku kaznu Andreja Pačobuta, istaknutog novinara i aktivista poljske manjine u Bjelarusu, i uvrstio ga na „popis terorista”; budući da se povećao neprihvatljiv progon poljskih i drugih manjina, uključujući nedavne odluke bjelaruskih vlasti usmjerene na ukidanje obrazovanja na poljskom i litavskom jeziku, pretrage kuća poljskih vođa, uništavanje poljskih groblja te grobova pisaca, pobunjenika i vojnika Domovinske vojske; budući da su vlasti raskinule ugovor kojim se rimokatoličkoj župi „Roman Catholic Parish of St. Simon i sv. Helen” omogućuje besplatno korištenje Crvene katoličke crkve, nakon čega je župa bila dužna ukloniti svoju imovinu iz crkve;

K. budući da se, prema posebnom izvjestitelju za stanje ljudskih prava u Bjelarusu, sveučilišni studenti suočavaju s proizvoljnim pritvaranjima, nezakonitim otpuštanjima i protjerivanjem sa studija, čime se očito ugrožava njihova akademska sloboda;

L. budući da se Bjelarus povukao iz Aarhuške konvencije, koja je imala znatan uspjeh u jačanju prava pristupa, održivog razvoja i ekološke demokracije;

M. budući da vlasti često pribjegavaju nadzoru, cenzuri na internetu i dezinformiranju te primjenjuju tehnologije za kontrolu stanovništva; budući da takva represivna praksa predstavlja još jedan korak prema digitalnom autoritarizmu i suzbijanju digitalnih prava osoba u Bjelarusu, što dovodi do sve većeg zastrašivanja građana i sužavanja prostora za građansko djelovanje; budući da, kao rezultat toga, sloboda govora više ne postoji;

N. budući da su 14. studenoga 2022. neovisni mediji izvijestili o kaznenom progonu Irene Valius i Renate Džemančuk, čelnica Saveza Poljaka u Bjelarusu;

O. budući da Lukašenkov režim u Bjelarusu i dalje omogućuje neopravdanu agresiju Rusije na Ukrajinu dopuštajući Rusiji da koristi bjelorusko državno područje za vojne napade na Ukrajinu;

P. budući da su bjelaruski državljani koji su se pridružili proturatnom pokretu meta represivnih mjera te se nalaze u upravnom pritvoru ili su optuženi za kaznena djela, uključujući odvjetnika Aleksandra Danileviča koji je suočen s kaznenim optužbama zbog potpisivanja javne peticije protiv rata u Ukrajini i troje bjelaruskih državljana Dzjanisa Dzikuna, Dimitrija Raviča i Aleha Malčanava koji se suočavaju optužbama za terorizam zbog sabotiranja željezničke infrastrukture kako bi se spriječio prijevoz ruske vojne opreme;

Q. budući da se Centar za ljudska prava Viasna suočava s nizom kaznenih istraga te su podignute optužbe protiv, među ostalim, Alesa Bjaljackog, Valiantsina Stefanoviča, Uladzimira Labkoviča, Marfe Rabkove, Leanida Sudalenka, Tatsiane Lasitse i Andreja Chapiuka;

R. budući da je više od 600 nevladinih organizacija likvidirano ili se likvidira, uključujući gotovo sve skupine za ljudska prava koje djeluju u zemlji; budući da je progon neovisnih sindikata još u tijeku, dok su njihovi vođe i aktivisti, uključujući Aljaksandra Jarašuka, Henadza Fiadjniča, Sergeja Antuseviča, Mihaila Hromaua, Irinu Bud-Husaim, Janinu Malaš, Vasila Berasnieua, Zinadu Mikhniuk, Aljaksandra Mišuka, Ihar Povarau, Jauhen Hovar, Artsiom Zhernak i Daniila Cheunakoua, i dalje u zatvoru; budući da je Vrhovni sud Bjelarusa u srpnju trajno zatvorio bjelaruski Kongres demokratskih sindikata, krovnu organizaciju neovisnih sindikata, čime su zapravo zabranjeni svi neovisni sindikati;

S. budući da su novinari i dalje jedna od najciljanijih skupina režima, među kojima su Katsiaryna Andrejeva, Irina Slaunikava, Sergej Satsuk, Ihar Losik, Ksenia Lutskina i Andrej Kuznečik; budući da je 6. listopada 2022. Regionalni sud u Minsku tri novinara zabranjene neovisne medijske kuće BelaPAN osudio na kaznu zatvora u trajanju od 4 do 14 godina, konkretno glavnu urednicu Irinu Leušinu, direktora Dzmitrija Navazhylaua, zamjenika direktora Andreja Aliaksandraua i neovisnu novinarku Irinu Zlobinu;

T. budući da se sloboda mirnog okupljanja kontinuirano krši; budući da od namještenih predsjedničkih izbora u kolovozu 2020. nije odobren niti jedan ulični prosvjed oporbe;

U. budući da Lukašenka nastavlja svoju politiku rusifikacije Bjelarusa te ustraje na marginalizaciji i uništavanju manifestacija nacionalnog identiteta Bjelarusa, uključujući u pogledu jezika, obrazovanja i kulture, koristeći proizvoljna uhićenja, pritvaranja te brutalna postupanja prema kulturnim ličnostima;

1. i dalje čvrsto izražava solidarnost s bjeloruskim narodom, kao i s članovima demokratske oporbe i civilnog društva, koji se i dalje zalažu za slobodan, suvereni i demokratski Bjelarus;

2. podsjeća na to da Europska unija i njezine države članice nisu priznale rezultate predsjedničkih izbora održanih 2020. zbog njihova masovnog falsificiranja i lažiranja te da ne priznaju Aljaksandra Lukašenku kao predsjednika Bjelarusa; traži kontinuiranu potporu bjeloruskoj demokratskoj oporbi i neovisnom civilnom društvu, uključujući članove europskih političkih obitelji; pozdravlja osnivanje Ujedinjene prijelazne vlade Bjelarusa pod vodstvom Svjatlane Cihanouske, koje je

uslijedilo nakon osnivanja Koordinacijskog vijeća i Nacionalne uprave za prevladavanje krize; poziva demokratske oporbene snage da održavaju i promiču jedinstvo na temelju cilja slobodnog, demokratskog i neovisnog Bjelarusa; napominje da mnogi bjeloruski državljani smatraju Svjatlanu Cihanousku pobjednicom predsjedničkih izbora održanih 2020.;

3. ponovno ističe svoju nepokolebljivu potporu bjeloruskoj demokratskoj oporbi i civilnom društvu te ih poziva da nastave djelovati u interesu bjeloruskog naroda i da izrade plan za reformu zemlje; napominje da će pobjeda Ukrajine ubrzati demokratske promjene u Bjelarusu; ponavlja da se, u skladu s načelima OESS-a, moraju ispuniti legitimni zahtjevi bjeloruskog naroda za demokraciju utemeljenu na ljudskim pravima i temeljnim slobodama, prosperitetu, suverenosti i sigurnosti; ponavlja svoje prethodne pozive na nove slobodne i poštene izbore pod međunarodnim promatranjem Ureda OESS-a za demokratske institucije i ljudska prava;

4. oštro osuđuje neopravdane i politički motivirane kazne izrečene članovima skupine „Autuhovičevih 12”, kao i one koje je primilo više od 1 400 političkih zatvorenika; zahtijeva hitan prekid nasilja i represije, kao i bezuvjetno puštanje na slobodu svih političkih zatvorenika i svih osoba koje su proizvoljno pritvorene, uhićene ili osuđene na politički motiviranim osnovama, kao i odbacivanje svih optužbi protiv njih; također zahtijeva njihovu potpunu rehabilitaciju i financijsku naknadu za štetu pretrpljenu zbog nezakonitog pritvaranja; u međuvremenu ističe potrebu za pružanjem informacija o mjestu na kojem se nalaze i o uvjetima pritvora, kao i za tim da imaju pristup odvjetnicima po vlastitom izboru i medicinskoj potpori, te za osiguravanjem njihove komunikacije s članovima obitelji; zahtijeva da Lukašenkin režim omogući promatranje i praćenje suđenja svim političkim zatvorenicima, uključujući prodemokratske aktiviste, članove demokratske oporbe, borce za ljudska prava, novinare i sindikaliste;

5. oštro osuđuje sudjelovanje Bjelarusa u neopravdanom i ničim izazvanom agresivnom ratu Rusije protiv Ukrajine; osuđuje novo raspoređivanje ruskih oružanih snaga u Bjelarusu; osuđuje neprijateljsku retoriku bjeloruskih dužnosnika protiv Ukrajine koja se temelji na prijetnjama; napominje da su Lukašenka i oni koji su s njim povezani jednako odgovorni za ratne zločine u Ukrajini te da bi ih trebalo privesti pravdi pred međunarodni sud i Međunarodni kazneni sud;

6. poziva Komisiju, države članice i ESVD da surađuju s međunarodnim partnerima, kao što su Moskovski mehanizam OESS-a i Vijeće UN-a za ljudska prava, i s borcima za ljudska prava i civilnim društvom na terenu, kako bi se osiguralo praćenje i dokumentiranje povreda ljudskih prava te izvješćivanje o njima, a time i utvrđivanje odgovornosti i pravda za žrtve; pozdravlja i podržava uspostavu Međunarodne platforme za odgovornost u pogledu Bjelarusa; ponovno ističe važnost nastavka diplomatske izolacije Bjelarusa, smanjenja diplomatske prisutnosti EU-a i njegovih država članica u toj zemlji i nastavka izolacije Bjelarusa u međunarodnim organizacijama;

7. apelira na bjeloruske vlasti da prekinu svaku represiju, progon, mučenje i zlostavljanje svojeg stanovništva, uključujući nasilje nad ženama i ranjivim skupinama te prisilne nestanke; i dalje osuđuje nehumane uvjete pritvora te neprekidno ponižavanje i pogoršanje zdravstvenog stanja političkih zatvorenika;

8. izražava zabrinutost zbog toga što se dobavljači velikih poduzeća sa sjedištem u EU-u navodno koriste prisilnim radom zatvorenika u bjeloruskim kaznenim kolonijama; poziva sva poduzeća sa sjedištem u EU-u da postupaju s posebnom pažnjom i prekinu odnose sa svim bjeloruskim dobavljačima koji se koriste prisilnim radom u svojim lancima opskrbe, guše građanska i politička prava svojih zaposlenika ili otvoreno podupiru nasilni režim; poziva Vijeće da nametne sankcije svim bjeloruskim ili međunarodnim poduzećima koja posluju u Bjelarusu i koriste se prisilnim radom u svojim lancima opskrbe, guše građanska i politička prava svojih zaposlenika ili otvoreno podupiru nasilni režim; apelira na Lukašenkin režim da prekine praksu nametanja prisilnog rada u kaznenim kolonijama;

9. osuđuje Lukašenkine napore da potkopava bjelorusku kulturu, uključujući manjinske kulture, i rusificira naciju; poziva EU da podupire bjeloruske neovisne kulturne organizacije kao što su kazališta, zborovi, škole, folklorne skupine i umjetnici; žali zbog odluke bjeloruskog Ministarstva unutarnjih poslova da domoljubni moto te države „Živje Bjelarus!” („Živio Bjelarus!”) proglasi nacističkim motom;

10. oštro osuđuje činjenicu da se ruska vojska koristi bjeloruskim teritorijem za agresiju na Ukrajinu; pozdravlja djelovanje bjeloruskog društva u opiranju upotrebi državnog područja Bjelarusa za olakšavanje ruske invazije na Ukrajinu; izražava potporu regimenti Kastuśa Kalinouskog i Pahonije, koja podupire Ukrajinu u njezinoj obrani od ruske ratne agresije; podupire stajalište bjeloruske demokratske oporbe i civilnog društva da bi Bjelarus trebao biti priznat kao okupirani ili *de facto* okupirani teritorij te im se pridružuje u traženju trenutačnog povlačenja ruskih postrojbi iz Bjelarusa i Ukrajine;

11. ponavlja svoj poziv Vijeću i Komisiji da spriječe izbjegavanje sankcija i traži strogo zrcaljenje sankcija izrečenih Rusiji na Bjelarus i njihovu odgovarajuću primjenu u svim budućim krugovima sankcija; poziva Komisiju, suzakonodavce i države članice da dovrše pravni režim kojim se omogućuje oduzimanje imovine koju je EU zamrznuo, čime bi se također omogućilo oduzimanje Lukašenkine imovine, imovine njegove obitelji i unutarnjega kruga koji podupire njegov režim, a koji uključuje suce, tužitelje, propagandiste, članove paravojnih postrojbi, operativce KGB-a i sigurnosne operativce uključene u represiju, izricanje kazni, nezakonito pritvaranje i mučenje, i usmjerivanje tih sredstava u pružanje potpore žrtvama tog režima i bjeloruskoj demokratskoj oporbi;

12. pozdravlja dodjelu Nobelove nagrade za mir za 2022. zagovorniku ljudskih prava, osnivaču Centra za ljudska prava Vjasna i dobitniku Nagrade Saharov za 2020. Alesu Bjaljackom; osuđuje aktualno zatvaranje Alesa Bjaljackog, Valjancina Stefanoviča i Uladzimira Labkoviča zbog politički motiviranih optužbi za krijumčarenje i financiranje kolektivnih akcija kojima se krši javni red, za koje je propisana kazna zatvora u trajanju do 12 godina te traži njihovo trenutačno i bezuvjetno puštanje na slobodu; ponavlja poziv predsjednika Norveškog odbora za dodjelu Nobelove nagrade da Lukašenkin režim osigura oslobađanje Alesa Bjaljackog prije svečanosti dodjele Nobelove nagrade za mir 10. prosinca 2022.;

13. pozdravlja uspostavu kontaktne skupine u Vijeću Europe u suradnji s bjeloruskim demokratskim snagama i civilnim društvom; potiče institucije i države članice EU-a te međunarodne organizacije da poboljšaju sustavnu suradnju s demokratskim predstavnicima Bjelarusa;

14. pozdravlja činjenicu da EU i države članice, posebno Poljska i Litva, pružaju potporu i zaštitu bjeloruskim državljanima koji su prisiljeni pobjeći iz te zemlje; poziva države članice da održavaju solidarnost s ljudima koji bježe iz Bjelarusa i poziva Komisiju da dodatno podupre te napore;

15. pozdravlja sveobuhvatan plan Komisije za gospodarsku potporu demokratskom Bjelarusu, ali zahtijeva da se odmah omogući pristup tim sredstvima kako bi se podupro ključan rad civilnog društva, neovisnih medija, sindikata i bjeloruske oporbe u egzilu te kako bi se pružila potpora onima koji bježe od represivnog režima; poziva europske političke stranke i zaklade da pruže izravnu potporu članovima svojih bjeloruskih stranaka i široj oporbi; poziva Komisiju da dodatno podupre neovisne informativne kuće, posebno nove medije kao što je Nexta, koja nije primila nikakvu financijsku potporu EU-a unatoč tome što ima široku publiku u Bjelarusu;

16. potiče Komisiju i države članice da nastave pomagati demokratskoj oporbi, civilnom društvu i borcima za ljudska prava, predstavnicima sindikata i neovisnim medijima u Bjelarusu i inozemstvu kako bi se pripremili za buduću demokratsku tranziciju te zemlje; pohvaljuje potpredsjednika Komisije / Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku zbog redovitog pozivanja Svjatlane Cihanouske na sastanke Vijeća za vanjske poslove, među ostalim i na okrugli stol održan 14. studenoga 2022.; u tom pogledu pozdravlja uspostavu Misije za demokratski Bjelarus u Bruxellesu;

17. poziva Komisiju i države članice da pripreme pravila i postupke za rješavanje slučajeva u kojima se borcima za ljudska prava i drugim aktivistima civilnog društva oduzima državljanstvo u Bjelarusu, kao i za pružanje potpore bjeloruskim državljanima koji borave u EU-u a čiji će osobni dokumenti isteći i koji ih ne mogu obnoviti jer se ne mogu vratiti u Bjelarus;

18. poziva Vijeće i potpredsjednika Komisije / Visokog predstavnika da istraže daljnje mjere, osim sankcija, te da razviju dosljedan i sveobuhvatan dugoročni pristup Bjelarusu, u bliskoj koordinaciji sa zemljama sličnih stavova i međunarodnim organizacijama; traži od ESVD-a da preuzme vodeću ulogu u koordinaciji dosljedne politike s državama članicama i drugim institucijama EU-a;

19. osuđuje odluku Bjelarusa da se povuče iz Aarhuške konvencije, posebno u kontekstu pokretanja nuklearne elektrane Astravjec bez potpune provedbe preporuka za testiranje otpornosti na stres, te žali zbog daljnjeg nemara u pogledu pridržavanja najviših propisa o nuklearnoj sigurnosti na lokaciji nuklearne elektrane Astravjec; osuđuje brutalni progon koji bjeloruski režim provodi protiv boraca za zaštitu okoliša i ljudskih prava te nevladinih organizacija koji izražavaju zabrinutost u pogledu nuklearne sigurnosti;

20. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, potpredsjedniku Komisije / Visokom predstavniku Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, vladama i parlamentima država članica, Vijeću Europe, Organizaciji za europsku sigurnost i suradnju, vlastima Republike Bjelarusa i Ruske Federacije te predstavnicima bjeloruske demokratske oporbe.